

Bijlage 3. Specifieke punten gemeenten/RHCE

Het RHCE heeft zich sinds begin 2018 ingespannen om in vrijwel alle aspecten van het beheer 'in control' te zijn: de instroom is gereguleerd, inventarisatieachterstanden behoren tot het verleden, de scanning van veelgebruikte archieven is in gang en de bewaarcondities zijn stabiel.

Naast de nu adequaat lopende '*going concern*'- taken zijn er nog de volgende zaken waar gemeenten en RHCE elkaar in de komende periode verder gaan ondersteunen.

Niet- of onvoldoende raadpleegbare archieven/collecties

Bij de oprichting van het RHCE en de inhuizing in 2000 in het gebouw in Eindhoven is met 'stoom en kokend water' plotsklaps een groot aantal archiefbescheiden van gemeenten overgebracht. Daar zaten veel archieven bij die door desbetreffende gemeenten niet raadpleegbaar zijn gemaakt, en die toch door het RHCE in het depot zijn geplaatst (ongelukkig, want gemeenten zijn verantwoordelijk voor archiefverzorging, en dus voor het in raadpleegbare (dus toegankelijke) staat overbrengen van archieven naar het RHCE). Dat betekent dat wat betreft overgebrachte archieven nog wel kan worden gewerkt aangaande de raadpleegbaarheid; dan gaat het wel alleen maar om de archieven die zich daartoe lenen, vanwege een bijvoorbeeld grote belangstelling, of een bijzondere inhoud. En dan wordt een en ander ook meteen *digitaal* raadpleegbaar gemaakt.

Naast (digitale) raadpleegbaarheid gaat het om conservering en restauratie; er zijn vaak ook heel wat eeuwen overheen gegaan. Goed '*in de leer*' zou dit betekenen dat veel archiefstukken naast raadpleegbaar, eerst gerestaureerd moeten worden.

Als wordt geconstateerd dat een matige conditie volledig stabiel is, dan vervalt de urgentie tot actief herstel. Zeker als die oorspronkelijke documenten gescand zijn en dus niet meer worden ingezien. Dat scheelt tijd en geld. Evenzo is er minder urgentie voor het raadpleegbaar maken van archieven, waarvan de raadpleegbaarheid zelden of nooit wordt ingeroepen.

De archieffunctie bij het RHCE kenmerkt zich door een zorgvuldigheid, gecombineerd met een realistische no-nonsense aanpak; slechts middelen besteden aan conservering, restauratie en raadpleegbaar maken van overgebrachte archieven als dat verantwoord is.

Digitalisering overgebrachte archieven

Digitalisering van overgebrachte archieven vindt nu alleen plaats waar sprake is van '*scannen op verzoek*'. Het is wenselijk dat op beleidsmatige basis thans nog analoge archieven worden gedigitaliseerd, opdat zij 24/7 overal raadpleegbaar zijn, zoals vanaf 2018 na de overbrenging van door de gemeenten gedigitaliseerde bestanden mogelijk is.

Bepaald moet worden welke archieven daar het beste voor in aanmerking komen, waarbij te denken is aan genealogische en bijv. stamboom-onderwerpen (wat is voor burgers en instellingen het meest interessant).

Advies/coaching gemeenten

Uit de contactbezoeken, uit diverse telefonische en per e-mail gestelde vragen etc. blijkt dat gemeenten graag “ontzorgd” willen worden door het RHCe. Dan gaat het vooral om allerhande zaken die als aspect van archiefbeheer en-zorg behoren tot het reguliere takenpakket van gemeenten. Het RHCe is nochtans graag bereid te adviseren, maar kan zich niet (op locatie) te zeer gaan bezighouden met elementaire aspecten van archiefzorg, noch met gemeentelijke uitvoeringsaspecten.

Vaak is de bezetting op het taakgebied kwantitatief of kwalitatief (bijv. in geval van tekortschietende competentie op digitaal terrein) onvoldoende. Dat dient door gemeenten zelf te worden opgelost, Als daar meer middelen voor kunnen worden ingezet is niettemin het RHCe bereid om, binnen de mogelijkheden, gemeenten behulpzaam te zijn. Wellicht is het mogelijk een soort ‘*vliegende keep*’ in te stellen van een of twee RHCe-functionarissen die bijvoorbeeld een of meer dagdelen op locatie adviseren en coachen, om handreikingen te doen om de diverse ervaren problemen op te lossen. Daarbij is te denken aan met name capaciteit op digitaal/archivistiek vlak.

Met in achtneming van het bovenstaande moet geconstateerd worden dat het RHCe naast de doorlopende taak om de inkomende archieven goed, geordend en toegankelijk te beheren, zich kan richten op een van de centrale doelstellingen van het archief als cultuurinstituut; (digitaal) publiekstoegankelijk maken van die archieven/collecties waar de meeste publieksbelangstelling naar uitgaat.